

Høringssvar vedrørende forslag om lukning af Vibeskolen, afdeling Aunslev

Udvikling i stedet for afvikling

Til Nyborg Kommune og Nyborg Byråd

Jeg ønsker med dette høringssvar at gøre indsigelse mod forslaget om at lukke Vibeskolen, afdeling Aunslev.

Aunslev Skole er en mindre landsbyskole med omkring 80 elever fordelt fra 0. til 6. klasse. En beslutning om at lukke skolen bør efter min opfattelse ikke alene betragtes som en besparelse på skoleområdet. Det er en langsigtet strukturel beslutning, som kan få betydning for Aunslev og de omkringliggende landsbyers mulighed for at udvikle sig som attraktive og levedygtige lokalsamfund.

Jeg mener derfor, at kommunen bør undersøge mulighederne for udvikling, før man træffer en beslutning, som i praksis kan føre til afvikling.

Invester i fremtidens landsbyer

Nyborg Kommune står i de kommende år over for stigende udgifter, blandt andet på socialområdet og ældreområdet. Det er forståeligt, at dette nødvendiggør en grundig vurdering af kommunens økonomi.

Men når kommunen vælger allerede nu at gennemføre besparelser som forberedelse på fremtidige udgifter, bør man samtidig stille spørgsmålet, om en del af løsningen kan være at investere i kommunens fremtidige skattegrundlag og bosætning.

I landdistrikterne kunne dette eksempelvis ske gennem udlægning af nye boligområder med mulighed for parcelhuse, rækkehuse, lejeboliger og almene boliger. Et mere varieret boligudbud kan gøre landsbyerne attraktive for flere befolkningsgrupper og ikke mindst for børnefamilier.

Flere børnefamilier betyder flere borgere, flere skatteydere og flere børn til de lokale daginstitutioner og skoler.

Vindinge er et relevant eksempel på, hvordan boligudvikling omkring en lokal skole kan understøtte elevgrundlaget. Der er gennem de senere år etableret betydelig boligudvikling i lokalområdet omkring skolen i Vindinge, og skolen har jævn tilslutning på trods af et generelt faldende børnetal.

Aunslev har i øjeblikket ikke fået udlagt tilsvarende nye boligområder. Samtidig giver Kommuneplan 2025 mulighed for planlægning af byvækst i de større landsbyer, og kommunen har varslet en særskilt revision af boligplanlægningen.

Hvis Vibeskolen, afdeling Aunslev, lukkes, før denne langsigtede planlægning er gennemført, risikerer kommunen derfor at træffe en strukturel og vanskeligt reversibel beslutning om Aunslevs fremtid på baggrund af det nuværende elevtal, uden først at have taget stilling til landsbyens fremtidige udviklingsmuligheder.

Det rejser efter min opfattelse et helt centralt spørgsmål:

Hvorfor indgår potentialet for fremtidig boligudvikling i Aunslev ikke i vurderingen af Aunslev Skoles fremtid, når Kommuneplan 2025 giver mulighed for byvækst i de større landsbyer, og kommunen samtidig har besluttet at gennemføre en temarevision om fremtidig boligudvikling?

Jeg mener, at mulighederne for øget bosætning og boligudvikling i Aunslev og de omkringliggende landsbyer bør undersøges, før der træffes beslutning om en permanent lukning af skolen.

Nationale ambitioner om at bevare landsbyskolerne

Samtidig bør kommunens overvejelser ses i sammenhæng med den landspolitiske interesse for at understøtte landdistrikterne og bevare mindre lokale skoler.

Der er fra national politisk side fremlagt initiativer og afsat midler med henblik på at styrke og bevare mindre skoler og skoler i landdistrikterne. Det understreger, at landsbyskolernes betydning ikke alene kan betragtes som et lokalt spørgsmål om driftsøkonomi. De mindre skoler har også betydning for bosætning, sammenhængskraft og muligheden for at opretholde levende lokalsamfund uden for de større byer.

På den baggrund bør Nyborg Kommune efter min opfattelse undersøge grundigt, hvilke nuværende eller kommende statslige finansieringsmuligheder der kan anvendes til at understøtte driften af kommunens mindre skoler.

Hvis mindre skoler har højere driftsomkostninger pr. elev, bør det samtidig undersøges, om denne forskel helt eller delvist kan finansieres gennem særskilte statslige midler eller puljer frem for gennem en omfordeling af de eksisterende ressourcer mellem kommunens store og små skoler.

Dermed behøver bevarelsen af de mindre skoler ikke nødvendigvis at ske på bekostning af ressourcerne til de større skoler.

Det forekommer derfor relevant at stille følgende spørgsmål:

Har Nyborg Kommune undersøgt alle eksisterende og kommende muligheder for statslig medfinansiering af mindre skoler og landsbyskoler, og hvilken betydning kan sådanne midler få for den beregnede besparelse ved at lukke Vibeskolen, afdeling Aunslev?

En skolelukning er i praksis en permanent og vanskeligt reversibel beslutning. Derfor bør mulighederne for statslig finansiering efter min opfattelse være fuldt belyst, før Byrådet træffer endelig beslutning om skolens fremtid.

Når der både lokalt i Kommuneplan 2025 og nationalt er fokus på levende landdistrikter og bæredygtige lokalsamfund, bør første skridt være at undersøge mulighederne for at udvikle og bevare dem, før man vælger at afvikle en af deres vigtigste institutioner.

Hvilke følgeudgifter medfører en skolelukning?

En besparelse bør vurderes ud fra den reelle økonomiske gevinst og ikke alene ud fra den umiddelbare besparelse på skolens drift.

Aunslev Skole har omkring 80 elever. Ved en lukning skal disse børn fremover transporteres til andre skoler.

Det bør derfor fremgå tydeligt af beslutningsgrundlaget, hvilke øgede udgifter kommunen forventer til blandt andet skolebusser og anden elevtransport som direkte konsekvens af en lukning.

Jeg vil derfor opfordre kommunen til at fremlægge en samlet beregning af den forventede nettobesparelse ved en lukning af Vibeskolen, afdeling Aunslev, hvor samtlige direkte og indirekte følgeudgifter indgår.

Besparelser på børn og ungeområdet bør vurderes langsigtet

Når der planlægges besparelser på dagtilbuds og skoleområdet, bør konsekvenserne for børn og unges trivsel ligeledes indgå i beslutningsgrundlaget.

Mindre lokale skolemiljøer kan have kvaliteter, som ikke alene kan opgøres i økonomiske nøgletal. Nærhed, overskuelighed, kendte voksne og stærke lokale fællesskaber kan have stor betydning for børn.

En større skole er ikke nødvendigvis en dårligere skole. Men den er heller ikke nødvendigvis den bedste ramme for alle børn.

Hvis ændringer i skolemiljøet medfører øget mistrivsel for blot en del af børnene, kan det både have betydelige menneskelige konsekvenser og potentielt medføre øgede kommunale udgifter til støtte, specialpædagogiske indsatser og specialtilbud.

Det bør derfor undersøges, om sådanne mulige følgevirkninger er indregnet i vurderingen af de langsigtede økonomiske konsekvenser ved at samle flere børn på større skoler.

Hvad betyder en skolelukning for vores børn?

For mig er spørgsmålet om Vibeskolen, afdeling Aunslevs fremtid ikke alene et spørgsmål om kommunal økonomi, skolestruktur og elevtal. Det handler også helt konkret om mine egne børns hverdag og deres mulighed for at vokse op med en stærk tilknytning til det lokalsamfund, de bor i.

Jeg er mor til to drenge på henholdsvis 3 og 6 år. Min ældste søn er netop startet i 0.A på Vibeskolen, afdeling Aunslev, og min yngste søn går i børnehave i Aunslev Børnehus.

I dag hænger deres hverdag og lokalsamfund naturligt sammen. Børnehave, skole, hal, fritidsaktiviteter, legekammerater og hjem findes inden for det samme lokalområde. Det skaber relationer mellem børnene, men også mellem familierne, og det giver børnene en naturlig tilknytning til det sted, hvor de vokser op.

En lukning af skolen vil bryde en væsentlig del af denne sammenhæng.

Hvis børnene fremover skal gå i skole i en større by, vil en større del af deres sociale liv naturligt flytte med skolen. Venskaber opstår i høj grad omkring skolegangen, og fritidsaktiviteter vælges ofte sammen med skolekammerater. Dermed er der en reel risiko for, at både venskaber og fritidsliv gradvist flyttes væk fra Aunslev.

Samtidig må det forventes, at de lokale børn i højere grad vil blive spredt mellem forskellige skoletilbud. Nogle familier vil vælge den folkeskole, børnene anvistes til, mens andre måske vil vælge friskoler eller andre skoletilbud. De børn, som i dag mødes naturligt i børnehaven, skolen, hallen og lokalområdet, risikerer derfor at få deres daglige liv og relationer spredt i forskellige retninger.

For mine egne børn betyder det også noget helt konkret for den selvstændighed, jeg håber, de kan få, når de bliver ældre.

At vokse op med en skole og fritidsaktiviteter tæt på hjemmet giver mulighed for gradvist selv at mestre transporten. Først sammen med en voksen og senere måske på egen hånd på cykel til skole, sport, legekammerater og aktiviteter i Aunslev Hallen. Det er en værdifuld del af et barns udvikling at kunne bevæge sig selvstændigt rundt i sit eget lokalområde.

Hvis skole og efterfølgende også en større del af fritidslivet flyttes længere væk, erstattes denne selvstændighed i højere grad af transport i skolebus og bil. Det betyder mere transporttid for børnene og et større behov for, at forældrene transporterer dem mellem skole, venner og fritidsaktiviteter.

Det er derfor svært for mig at betragte en skolelukning som en ændring, der alene vedrører undervisningsstedet.

Når man flytter skolen ud af landsbyen, risikerer man også at flytte en stor del af børnenes hverdag, relationer og fællesskaber ud af landsbyen.

For mine børn handler bevarelsen af Aunslev Skole derfor om langt mere end afstanden til et klasselokale. Det handler om muligheden for at vokse op med en oplevelse af, at hjem, skole, venner og fritidsliv hænger sammen, og om at få en reel tilknytning til det lokalsamfund, de er en del af.

Det er netop denne sammenhæng mellem skole, børn, familier og lokalsamfund, som efter min opfattelse bør indgå i vurderingen af, hvad kommunen reelt mister, hvis Aunslev Skole lukkes.

En landsbyskole er mere end en skole

En landsbyskole bør ikke vurderes isoleret fra det lokalsamfund, den er en del af.

Skolen er med til at gøre et område attraktivt for børnefamilier. Den skaber daglig aktivitet og relationer mellem familier og fungerer som et naturligt omdrejningspunkt for fællesskab og foreningsliv.

Når en landsbyskole lukker, risikerer konsekvenserne derfor at række langt ud over skolens matrikel.

Hvis færre børnefamilier fremover vælger at bosætte sig i området, kan det påvirke elevgrundlaget yderligere, svække foreningslivet og mindske grundlaget for lokale aktiviteter og fællesskaber. Dermed risikerer en skolelukning at blive begyndelsen på en negativ udvikling, som efterfølgende kan være vanskelig at vende.

Dette synes vanskeligt at forene med de ambitioner, Nyborg Byråd selv opstiller i Kommuneplan 2025.

Her fremgår det blandt andet, at det er Byrådets mål:

“at by og land udvikles i en balance, hvor vækst i byerne kombineres med styrkelse af landsbyerne og beskyttelse af det åbne land.”

Det fremgår ligeledes, at kommunen ønsker:

“at udvikle kommunens byer med identitet, liv og kvalitet – og sikre, at kommunens landsbyer fortsat er velfungerende lokalsamfund med stærke fællesskaber.”

Og videre:

“at landsbyerne er attraktive steder at bo og leve, og at de udvikles med afsæt i hver bys særlige karakter, kvaliteter og lokale potentialer.”

Endelig fremhæves det, at udviklingen skal ske i dialog med relevante aktører med henblik på lokal forankring og langsigtede løsninger.

Disse målsætninger bør efter min opfattelse tillægges reel betydning i beslutningen om Aunslev Skoles fremtid.

Det er svært at se, hvordan en lukning af en central institution i et lokalsamfund understøtter målsætningen om at styrke landsbyerne og bevare velfungerende lokalsamfund med stærke fællesskaber.

Tænk langsigtet før der træffes en irreversibel beslutning

Jeg anerkender, at Nyborg Kommune står over for vanskelige økonomiske prioriteringer, og at der skal findes løsninger på de forventede fremtidige udgifter.

Men netop derfor bør de beslutninger, der træffes nu, være langsigtede.

En skole kan lukkes relativt hurtigt. Det er langt vanskeligere at genetablere den, hvis kommunen senere ønsker at skabe vækst og tiltrække børnefamilier til området.

Jeg opfordrer derfor Nyborg Byråd til ikke at lukke Vibeskolen, afdeling Aunslev, på det nuværende grundlag.

Før der træffes en permanent beslutning om skolens fremtid, bør kommunen efter min opfattelse som minimum undersøge:

1. Potentialet for ny boligudvikling og øget bosætning i Aunslev og de omkringliggende landsbyer.
2. Hvordan et varieret boligudbud aktivt kan anvendes til at tiltrække børnefamilier og dermed styrke det fremtidige elevgrundlag.
3. Hvilke eksisterende og kommende muligheder der er for statslig medfinansiering eller andre særskilte midler til bevarelse af mindre skoler og landsbyskoler.
4. Den reelle nettobesparelse ved en skolelukning, når udgifter til blandt andet elevtransport og øvrige direkte og indirekte følgeudgifter medregnes.
5. De mulige konsekvenser for børnenes trivsel og behovet for eventuelle yderligere støtteindsatser eller specialtilbud.
6. Konsekvenserne for de berørte børns hverdag, transporttid, lokale relationer og mulighed for selvstændigt at færdes mellem hjem, skole, venner og fritidsaktiviteter.
7. De langsigtede konsekvenser for bosætning, foreningsliv, lokale fællesskaber og Aunslevs mulighed for fortsat at fungere og udvikle sig som et attraktivt lokalsamfund.
8. Om en lukning af Aunslev Skole på nuværende tidspunkt er forenelig med Nyborg Kommunes egne målsætninger i Kommuneplan 2025 om at styrke landsbyerne, bevare stærke lokale fællesskaber og udvikle landsbyerne med udgangspunkt i deres lokale potentialer.

Først når disse forhold er tilstrækkeligt belyst, mener jeg, at Byrådet har et fyldestgørende grundlag for at træffe en så vidtrækkende og vanskeligt reversibel beslutning.

Aunslev har brug for udvikling, ikke afvikling.

En kommune skaber ikke levende landsbyer alene ved at formulere dem som et mål i en kommuneplan. Det kræver, at de konkrete politiske beslutninger understøtter muligheden for, at mennesker kan og vil bosætte sig, stifte familie og engagere sig i lokalsamfundet.

Jeg opfordrer derfor Nyborg Byråd til at se Aunslev Skole som en del af løsningen på kommunens langsigtede udvikling og ikke alene som en udgiftspost i den aktuelle økonomiske situation.

Bevar skolen i Aunslev og giv Aunslev og de omkringliggende landsbyer mulighed for at udvikle sig, før deres fremtid afgøres.

Med venlig hilsen

Christina Leerberg Madsen

Skalkendrupvej 50
5800 Nyborg